Anul XXXIX — Blaj, Sâmbătă, 28 Decemvrie 1929 — Numărul 52

DIRECTOR:
Dr. ALEXANDRU RUSU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ — JUD. TARNAVA MICĂ:

INSERATE:
Un șir garmond: 6 Lei. La publicări repetate după ⁝⁝ ⁝⁝ învoială ⁝⁝ ⁝⁝

Unirea

REDACTOR:
Dr. AUGUSTIN POPA

ABONAMENTUL
Pe un an . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Foaie bisericească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Papa în Lateran

19 Septemvrie 1870 — 20 Decemvrie 1929

(ar.) Arhibasilica romană din Lateran a avut Vineria trecută, în 20 Decemvrie c., o vizită preaînaltă: a Sf. Părinte Papa Pius al XI-lea. In această zi s'au împlinit 50 ani dela consacrarea sa întru preot, săvârșită tot în această biserică, și Sf. Părinte a rezervat acestei zile aniversare onoarea primei ieșiri de pe teritorul noului stat papal Cetatea Vaticanului.

Faptul acesta istoric, de o epocală însemnătate, s'a petrecut fără nici o pompă externă, menit pare-că anume să arate lumii, că deși acum din nou Suveran în toată plenitudinea cuvântului, Vicarul lui Hristos știe să calce, când trebuie, pe urmele smereniei desăvârșite, afișate cu atâta putere în ieslea sărăcăcioasă a peșterii din Betleem, unde a venit pe lume Mântuitorul. In afară de cei inițiați dela Vatican și de clerul îngremiat basilicei San Giovanni in Laterano, nime nu știa că cele 3 automobile, cari au ieșit Vineria trecută, la ora 6.45 dimineața, pe porțile Vaticanului, duceau pe marele Arhiereu la biserica sa catedrală, spre a aduce lui Dumnezeu mulțumită pentru toate câte i-a făcut lui. Cincizeci ani de preoție, pusă cu tot devotamentul în serviciul bisericii Domnului de Celce rânduit a fost să-și poată prăznui această aniversară în calitate de cap al întregii creștinătăți, sunt un dar atât de mare, încât nu l întrece decât gestul minunat de înaltă smerenie, pe care a înțeles să-l facă din acest prilej marele Papa, care stă azi pe Scaunul sfântului Petru.

Trei ore întregi a petrecut Sf. Părinte în această „mater omnium Ecclesiarum" și în palatul papal ce-o încunjoară, pe care a ținut să-l viziteze în fugă, și abia când automobilele reîntraseră, la ora 9.50, pe porțile Vaticanului s'a știut în Roma, că ieșirea istorică a Papei din Vatican este un fapt împlinit. A doua zi lumea întreagă a aflat despre această vizită și la ora când Papa oferea deasupra Confesiunii din Vatican sfânta sa „liturghie de aur", cele peste 400 milioane de catolici aduceau lui Dumnezeu calde rugăciuni de mulțumită pentru noua mărire ce-a hărăzit-o bisericii sale.

Sunt încă în amintirea tuturor cuvintele rostite, la 19 Septemvrie 1870 — pe aceeaș înălțime a Lateranului — de Papa Pius al IX-lea: „Pietà mio Dio, pietà Ti prego; ma qualunque cosa avvenga, sia sempre fatta la Tua volontà". Și dacă, acum după 59 ani încheiați, un alt Pius se smerește, tot acolo, în fața Atotputernicului și îi aduce acelaș cuvânt de „pietate", atribuind toată schimbarea vremii aceleiaș voințe divine stăpânitoare, este numai o dovadă mai mult, că toate se petrec în această biserică, ca și în toată lumea de altfel, după rânduielile preaînalte ale lui Dumnezeu.

Iar dacă este așa, e bine și folositor mai ales pentru noi, fiii bisericii române unite cu Roma, să ne amintim și cu acest prilej serbătoresc de încurajarea ce ni-s'a dat prin cuvintele dumnezeești: „Îndrăsniți, eu am biruit lumea!"

Pe alte căi

Noui contribuțiuni în cauza controlului — Forma și fondul problemei despre evoluția noastră religioasă — Intre controlori și misionari *)

de IOAN RINEA, preot

II

Și acum să revenim la lucruri concrete. Cum ambele articole, cari au pledat în urmă cauza controlului se mișcă pe acelaș fâgaș — și nici nu puteau face altcum, fiindcă s'a dovedit, că unul dintre cele mai aride și ingrate subiecte e controlul, despre care tot ce ai de spus poți rezuma în două cuvinte: corecțiune frățească (îndemnuri) și sancțiuni —, vom examina în cele următoare argumentarea păr. *I. Belu*, fiindcă e mai concisă și mai clară.

„Acest adevăr: necesitatea controlului — afirmă d-sa — n'a fost negat de nici unul din frații, cari au discutat chestiunea."

Admitem această încheiere cu următorul „distinquo": Dacă biserica noastră urmărește înainte de toate stârpirea „preoților păscălitori, a celor îmbrăcați „în civil", a vânătorilor și a contabililor experți, a sportmanilor aplaudați, a „economilor prea economi", apoi „punerea în ordine a ziarului de casă și a matriculei de minune" și în fine a tuturor lucrurilor cari, cum spune, se fac la repezeală la anunțul venirii protopopului, — atunci sunt și eu de perfect acord: să se instituie acel control cât mai neîntârziat", menit a aplica (vorba vine!) corecțiunea frățească, ori sancțiuni eficace, și nu mă îndoiesc că acest simplu, să nu-i zicem simplist, mijloc, va da rezultatele vizate, la sigur. Dacă, însă, biserica noastră intenționează în prima linie o largă primenire sufletească și deci o mai intensă viață religioasă, atunci să-mi dea voie On. meu confrate să nu mai fiu de aceeaș părere cu d-sa și să subliniez, din nou, că aici controlul e insuficient și că, prin urmare, avem lipsă de ceva mai mult decât acel control: aici ne trebuie înainte de toate cel puțin un dram din sufletul nostru, ne trebuie auto-controlul intern al unei entuziaste conștiinți a misiunii preoțești.

Că apoi nu controlul cel dintâiu îl intenționează biserica, se vede de acolo, că acela l-am avut și-l avem și azi așa cum îl avem. Ori, dacă nu-l aveam și lucrul era așa de limpede că de el depinde renașterea noastră religioasă, atunci nimic mai firesc, decât ca el să fi fost pur și simplu organizat, și încă demult, după modelul ce ni-l ofere statul birocratic la tot pasul. Indrăznesc dar să afirm că chiar dacă s'ar fi exercitat în biserică un cât de sever și stăruitor control, mai mult decât rezultatele formale înșirate mai sus, el n'ar fi putut și nici nu va putea obține niciodată din însăș firea lucrurilor.

Prin urmare, dacă biserica nu poate dori un atare control, și dacă totuș vrea ceva, ea dorește auto-controlul intern al unei înflăcărate conștiințe preoțești, menit a reface din adâncimi viața religioasă a sufletelor și nu a repara numai fațada din afară. I. Preasfinția Sa păr. mitropolit Vasile a avut viziunea clară a lucrurilor și acestui gând i-a dat o luminoasă și precisă expresie atunci, când a decretat *exercițiile spirituale ale preoțimii.* Scopul acestor exerciții e regenerarea religioasă a credincioșilor prin reînoirea în Hristos a sufletelor preoților. Și ce altceva ar vrea exercițiile spirituale decât a aprinde din nou în sufletele slujitorilor lui Isus focul iubirii curate față de Domnul și Invățătorul lor, și ca aceștia, la rândul lor, să ațâțe și să aprindă acest foc sacru și în inimele păstoriților lor. Misiunile vreau să creeze suflete de apostoli.

Și acum să fixăm și să subliniem un lucru: Simțim cu toții cum caracterul profund spiritual și idealist al misiunii preoțești contrastează așa de acut cu valul atot-cutropitor al egoismului materialist ce domină lumea. Și când simțim golul, par'că fără fund, ce desparte spiritul Evangheliei de mentalitatea acestei lumi, simțim totodată și imensa greutate a misiunii ce ne-am asumat-o liberi, când am luat asupra-ne jugul lui Isus. Nu-i nici o slujbă omenească, care să ceară eforturi mai presus de puterile omului, dar slujba preotului e cu adevărat o copleșitoare și strivitoare sarcină pe umerii slabi ai omului. De aici urmează, că de măsurile ce reglează birocratismul slujbașilor moderni vor diferi mult mijloacele ce țintesc o mai fructuoasă activitate pastorală. Aceste mijloace decurg în chip firesc din însuș scopul urmărit.

Inceputul norocos s'a făcut. Intâia măsură ce s'a luat sunt, cum s'a amintit, exercițiile spirituale. Din înălțimea amvonului să continue a ne chiema la Isus glasul inspirat ale celor mai calde inimi și a celor mai cuprinzătoare minți ce are biserica noastră. Iar celelalte mijloace trebuie să fie în linia de severă continuitate a începutului.

Ne întrebăm dar, ce se alege din bunele intențiuni, propuneri și rezoluțiuni ce se iau cu ocaziunea unor rodnice exerciții spirituale, îndată ce ne coborim iară în valurile vieții? Și răspund: Dacă vrem ca scânteia iubirii față de Isus — menită a aprinde focul unei noui vieți religioase între oameni — să nu fie în-

*) A se vedea partea I a acestui articol în Nr. 50 (14 Dec.). Intreruperea publicării s'a făcut din cauza numărului de serbători. *N. R.*

Babeș-Bolyai University Library Cluj

ghiţită repede de valurile sălbatice ale necesităţilor vieţii, cari izbesc şi pe preot; dacă vrem ca gingaşele înmuguriri de nădejdi ale unei vieţi religioase mai pronunţate — înmuguriri răsărite în pragul primăverii făgăduitoare a renaşterii sufleteşti a preotului, în baia exerciţiilor spirituale —, dacă vrem, repet, ca aceste înmuguriri să nu fie înghieţate şi ofilite de bruma sufletului rece al realităţilor aspre ale vieţii, ori pârjolite şi arse de focul mistuitor ce ne arde în vine, trebuie să ferim aceste scumpe realităţi, să le alimentăm, să le încurajăm şi să le îngrijim cu priceperea devotată a unui adânc cunoscător al vieţii, cu iubirea caldă a unui sincer prieten şi bun părinte şi cu pasiunea cuceritoare a sufletelor dedicate integral Domnului.

Or, aceasta înseamnă ca preotul în prea greua lui misiune, ce lumea n'o poate cuprinde, să fie mereu ajutat, susţinut, mângâiat, încurajat şi entuziasmat de un suflet animat de o nefăţărită dragoste faţă de preot şi de misiunea lui. Dar acest lucru îl va putea face numai preotul mâncat de aceleaş rele caşi preotul dela sate, care însă în locul sfaturilor, bune de a fi date mai departe, să aibă autoritatea a spune convingătorul cuvânt: „Fă ca mine!" şi care să se apropie de preot cu căldura dragostii curate de frate în Hristos, care dragoste să topească distanţa dela superior la inferior, să apropie inimile şi să deschidă sufletele, desvălindu-şi nevoile personale şi greutăţile pastoraţiei, ca astfel gândurile de mai bine să se înfiripeze şi să pornească din cea mai caldă şi mai fecundă colaborare a sufletelor unite în Hristos. *Dacă e firesc a întinde omului o mână de ajutor în toate greutăţile vieţii, preotului, în purtarea celei mai grele sarcini de pe pământ, trebuie să i-se ofere ceva mai mult decât obişnuitul ajutor omenesc, trebuie să i-se dea ajutorul dragostei lui Isus Hristos... Şi acesta ni-l poate da numai protopopul-misionar şi nicicând un controlor peregrin, ori protopopul-funcţionar de birou.* Una e mentalitatea funcţionarului şi alta e psihologia misionarului lui Isus. Enorma deosebire în spirit a acestora o învederează cuvintele Scripturii: Mai marii neamurilor le domnesc pe ele, între voi însă să nu fie aşa (Marcu 10. 42). *Rolul protopopilor misionari ar fi a continua şi a susţine viu în vâltoarea vieţii spiritul inaugurat în meditaţiile exerciţiilor spirituale.* — Cheia renaşterii noastre religioase rămâne sufletul preotului. Pe acesta trebuie să-l câştigăm cu orice preţ lui Hristos. In faţa acestuia toate celelalte lucruri sunt fără valoare. „Animas da mihi, caetera tolle!"

*

Şi încă ceva. Paralel cu o stăruitoare muncă pentru ridicarea sufletească a preotului, trebuie să se lucreze mereu şi la *îmbunătăţirea sorţii materiale* a preoţimei noastre familiste. Această măsură de ordin material vine să complecteze în chip necesar şi fericit pe cele de ordin spiritual.

E fapt indiscutabil, că preoţimea noastră din cura animarum, în majoritatea ei covârşitoare, e angajată în locul intâiu la o luptă surdă şi dârză cu nevoile zilei, pentru a putea asigura o mai demnă şi o mai onorabilă subzistenţă familiei. Lupta aceasta, pentru care nu a fost pregătit, e cruntă şi sălbatecă; ea absoarbe şi confiscă toate puterile şi facultăţile preotului, aşa că, în chip fatal, propria lui misiune, pentru care s'a pregătit, va trebui să cadă pe al doilea plan. Cu ce succes se va face însă o astfel de pastoraţie, nu-i greu de răspuns.

Preoţimea noastră îşi poartă în tăcere, cu un eroism necunoscut lumii, nobila ei sărăcie, care-i macină lent vigoarea, potoleşte şi stinge entuziasmul, îi iroseşte puterile şi-i devastează sufletul de multe iluzii şi credinţi scumpe...

„Fraţii canonici ori regulari poate nici idee n'au de mizeriile multe, cari ne micşorează zelul" — mărturiseşte sincer şi păr. I. Belu. Situaţia materială a preoţimii are deci o influenţa hotărîtoare asupra vieţii noastre religioase. Prin urmare trebuie să facem tot ce putem şi pe acest teren chiar în interesul marei cauze a unei mai intense vieţi religioase. —

Rezumăm: Să nu ne facem iluzii că, salvând aparenţele exterioare ale lucrurilor, am refăcut şi fondul, căci fondul — viaţa religioasă ce o dorim — e un act de credinţă internă şi nu o operă de comandă. Se impune deci să purcedem invers: Să refacem mai întâiu interiorul, şi faţada externă, care e numai un semn, un indiciu exteriorizat al conţinutului, se va schimba şi ea dela sine în chip natural.

E grea de tot calea aceasta, o recunoaştem, însă *e singura ce duce la scop.* Şi dacă vrem scopul cu orice preţ, trebuie să vrem şi mijloacele. Greutatea acestora nu mai contează. Ba tocmai greutăţile enorme, ce le pretind unele acţiuni, le împrumută acestora nimbul măreţiei, şi jertfele eroice ce le cer fac mulţumirea superioară şi consolarea sufletelor cu adevărat mari, fiindcă dau un rost înalt acestei vieţi efemere şi o fac vrednică de trăit.

O nouă enciclică papală. La 20 Decemvrie c., în ultima zi a jubileului papal, menit să comemoreze aniversara celor 50 ani a preoţiei Sf. Părinte al Romei, acesta a publicat o mare enciclică, adresată „patriarhilor, primaţilor, arhiepiscopilor, episcopilor şi altor ordinari ai locurilor" din lumea întreagă.

Cu grija unui adevărat Părinte, preocupat numai de binele sufletesc al credincioşilor săi şi dornic de-a statornici în lume binele ce-a putut să se reverse asupra ei din prilejul acestui an jubilar, Papa insistă asupra intensificării şi sistemizării mişcării religioase cunoscute sub numele de *exerciţii spirituale.* Sunt bune şi folositoare şi misiunile cari se ţin pentru înălţarea sufletească a mulţimilor adunate în acest scop, dar o adevărată înnoire şi regenerare a sufletelor nu poate ieşi decât din acea muncă individuală, care se poate depune numai în liniştea solemnă şi atât de rodnică a exerciţiilor spirituale. Uşurătatea frivolă, cu care se aruncă lumea de azi în vârtejul sgomotos al preocupărilor mondene şi acea lipsă de concentrare, care este signatura epocei moderne, nu pot fi sanate decât în laboratoriul minunat al caselor de exerciţii

---

Foiţa „Unirii"

Pastoralia

— Gânduri, la cari face să ne oprim *) —

de prof. **Dumitru Neda**

IV. Articol final

4. *Păstorul cel bun se îngrijeşte de turma sa, nădăjduind în mila Aceluia, dela carele vine toată darea cea bună şi tot darul cel desăvârşit* (Iac. 1, 17).

El ştie prea bine, că omul cu toate ale lui e în mâna Domnului. Zadarnică este toată osteneala noastră, dacă-i lipseşte binecuvântarea de sus. Simon Petru şi Toma şi Natanail şi fiii lui Zevedeiu, dimpreună cu alţi doui ucenici, se trudesc o noapte întreagă să pescuiască, fără să facă vre-o ispravă: Intru aceea noapte nu au prins nimica (Io. 21, 3). Indată ce-i între ei însă cel Inviat, mreja se umple de vânat, cât nu puteau s'o tragă de mulţimea peştilor.

Aşa-i şi în pastoraţie — ba în măsură însutită —: De nu va zidi Domnul casa bunătăţilor, de geaba ne ostenim. Aici e locul, mai mult ca oriunde, să lucrăm din răsputeri, *fără a ne încrede însă în puterile proprii, ci având credinţă neclătită în binecuvântarea Ceriului* [1]).

Duh stăpânitor — Spiritus rector — şi inimă înfrântă şi smerită: acestea-s recerinţele de mâna întâie şi podoabele celea mai de seamă ale păstorului sufletesc. Fericiţi aceia cari le au, precum fericită e şi turma dată în grija lor. Şi iarăşi nefericiţi aceia cari nu le au, şi nefericită e turma apucată pe mâinile lor.

Fericiţi sunt toţi preoţii Legii Noue, pildă având pe dumnezeescul Răscumpărător şi Mântuitor al neamului omenesc cu apostolia faptei şi vorbei sale preasfinte. El, mai marele păstorilor (1 Petr. 5, 4), ne-a spus-o limpede că nu este sluga peste domnul său (Mt. 10, 24; Io. 15, 20) şi de aceea ajunge ucenicului să fie ca dascălul său şi slugii ca domnul său (Mat. 10, 25). Şi noi ştim, ca Simon Petru, că El are cuvintele vieţii de veci (Io. 6, 68). Vedem însă că Dânsul, cât a petrecut cu oamenii pe pământ, pe lângă toată sfinţenia, zdroaba şi jertfa sângeroasă a vieţii sale, sfârşeşte urgisit, vândut de unul din învăţăceii săi, părăsit de toţi ceilalţi afară de Ioan, Maria din Magdala şi Preacurata sa Maică. Dealungul veacurilor aceeaş priveliişte sfâşietoare: Păgânii în număr covârşitor; biserica sbuciumată de lupte lăuntrice, odrăslitoare de erezii pierzătoare de suflete; dreptcredincioşii, în număr înfricoşat, umblând pe calea cea lată, carea duce deadreptul la poarta largă a locului de osândă (Mt. 7. 13); mulţi ne fiind nici calzi, nici reci (Apol. 3, 15), foarte puţini putând să zică cu Pavel: De acum nu mai viez eu, ci viază întru mine Hristos (Gal. 2, 20).

Invinui-vom pentru aceasta pe Domnul şi darul său mai pe sus de fire?

Μὴ γένοιτο! Să nu fie!

Isus Hristos şi ieri, şi astăzi şi în veci e acelaş (Evrei 13, 8): Dumnezeu atotputernic şi prea înţelept. Noi n'avem decât să învăţăm dela El în închinare smerită, sârguindu-ne să păşim în urmele Lui. Şi vom purcede aşa, dacă ne vom face slujba deplin (2 Tim. 4, 5), răzimaţi pe adevărul: De este Dumnezeu pentru noi, cine este împotriva noastră? (Rom. 8, 31). Iar Dumnezeu nu poate să nu fie pentru împreunălucrătorii săi (1 Cor. 3, 9), dacă aceia muncesc în via sa, încrezuţi într'insul şi cerşindu-i mila şi ajutorul. Cel care ascultă rugămintea sutaşului (Mat. 8, 10—13), redă sănătatea paraliticului (Mt. 9, 2) şi vederea ochilor celor doui orbi din Ierihon (Mt. 9, 29), miluieşte Chananeanca, respinsă, pentru a o pune la probă, de trei ori (Mt. 15, 28), se îndură spre femeea păcătoasă (Lc. 7, 50) şi are cuvinte de laudă pentru leprosul vindecat, ce vine să-i mulţumească (Lc. 17, 19), — Acelaş ne asigură pe toţi — în primul rând pe slugile sale —: Amin, amin, zic vouă, orice veţi cere dela Tatăl meu întru numele meu, da-va vouă (Io. 16, 23).

Tulburarea sufletească şi descurajarea, soră bună cu paralizia, ce se înstăpânesc în câte un suflet preoţesc, aici îşi au obârşia şi asta le este pricina: Neîncrederea în ajutorul

---

*) Din cauza numărului de Crăciun, dăm abia în numărul de faţă această încheiere a scrisului păr. Neda. *N. R.*

[1]) Cf. *Ios. Card. Mercier.* La Vie intérieure. Louvain. 1927, pag. 272.

spirituale, unde sufletele se regăsesc pe sine și unde, părăsind cu adevărat, pe câteva zile, „toată grija cea lumească", ajung să priceapă din nou rostul acestei vieți trecătoare, cuprins atât de plastic în întrebările simple ale catehismului din școala primară: De unde ești și unde mergi?

Dar enciclica Sf. Părinte nu se mulțumește cu simpla indicare a acestui mijloc de refacere sufletească, ci, mânecând din canoanele 126 și 595 ale noului Codice, cari impun exercițiile spirituale atât pentru călugări și călugărițe, cât și pentru preoții de mir, le recomandă cu tot dinadinsul și pentru lumea mireană și arată și felul cum trebuiesc făcute după metoda atât de probată a sf. Ignațiu de Loyola, inițiatorul acestora.

Noua enciclică papală este un cuvânt de mare autoritate și pe urma lui mișcarea — destul de impunătoare și până acum — a exercițiilor spirituale va lua desigur un și mai puternic avânt, însemnând poate o epocă cu totul nouă în viața bisericii.

Noii cardinali

Urmând obiceiului de altădată, dăm și acum câteva informații despre cei 6 Cardinali noui, creiați de Sf. Părinte Pius al XI-lea în Consistorul secret dela 16 Decemvrie c. Și-i dăm în ordinea, în care au fost creați.

1. *Card. Manuil Gonçalves Cerejeira*, patriarhul din Lisabona Portugaliei, este născut la 29 Noemvrie 1888. Nu are deci decât 41 ani. Și-a făcut studiile teologice la universitatea din Coimbra, unde a luat gradele academice. S'a preoțit în 1911. A urmat apoi studii la litere, ajungând pe urmă profesor de universitate pentru aceste materii. De aici a trecut la 23 Martie c. ca episcop auxiliar al Cardinalului Mendes Bello din Lisabona, iar după moartea din Noemvrie c. a acestuia a fost ales de succesor al lui în scaunul de patriarh al Portugaliei. Noul Cardinal a fost deosebit de activ pe terenul acțiunii catolice, arătând mult interes față de mișcările tinerimei universitare. A lucrat mult și pe terenul literar și științific, dovedind pretutindeni o mare râvnă pentru tot ce privește biserica Domnului.

2. *Card. Eugen Pacelli*, fostul Nunțiu apostolic din Berlin, este un Italian născut la Roma în 1876. Incă preot tânăr ajunge funcționar la s. Congregație a afacerilor bisericești extraordinare, unde s'a ridicat la slujbe tot mai importante, fiind un colaborator apreciat al Cardinalului P. Gasparri și la codificarea dreptului canonic apusean. Bine pregătit pentru cariera diplomatică, ajunge mai întâiu (la 1917) Nunțiu apostolic la München în Bavaria, unde a știut să lucreze în cursul războiului cu atâta pricepere, încât noua Germanie republicană reia la 1920 legăturile diplomatice cu Vaticanul și admite chiar la Berlin, în inima țării, un reprezentant al Sf. Scaun. Acesta a fost tot Mons. Pacelli, care are la activ și două concordate, pe cei din Bavaria și pe cel mai recent dintre toate: concordatul prusiac. Este cel mai serios candidat la succesiunea lui P. Gasparri.

3. *Card. Aloisiu Lavitrano*, arhiepiscopul din Palermo (Sicilia), are vrâsta de 55 ani. A studiat mai mult în Roma, la Propaganda și Apollinare, unde a luat gradele academice în filosofie și teologie. Preoțit la 1898, ajunse în curând profesor, iar mai apoi rector la noul Institut de teologie înființat de Papa Leon al XIII-lea. De aici a trecut, la 1914, episcop de Cava și Sarno. La 1925 a fost promovat arhiepiscop de Benevento, iar peste 3 ani, la 1928, ajunge arhiepiscop și mitropolit de Palermo. In toată vremea s'a dovedit un excelent păstor și administrator, lăsând pretutindeni urme grăitoare ale activității sale. In Roma a îndrumat mai mulți ani revista „Il Monitore ecclesiastico".

4. *Card. Dalmațiu Minoretti*, arhiepiscopul din Genova, s'a născut la 1861. Studiile și le-a făcut la Milano, iar după preoțirea sa din 1883 a ajuns profesor la Seminarul din Lugano. La 1892 trece în aceeaș calitate, la Milano, iar la 1915 ajunge episcop la Crema, unde continuă a se preocupa de chestiunile sociale, pentru cari a avut o predilecție toată viața. La 1925 actualul Pontifice l-a promovat arhiepiscop și mitropolit de Genova, iar acum l-a ridicat la înalta demnitate de principe al bisericii.

5. *Card. Iosif Mac Rory*, arhiepiscopul de Armagh, are tot vrâsta colegului său Minoretti. După frumoase studii teologice s'a preoțit la 1885. A fost apoi profesor prin diverse Colegii și Seminarii engleze, ocupându-se cu predilecție de studiile biblice. La 1915 ajunge episcop la Belfast, unde a muncit, între cele mai mari greutăți și nu odată chiar cu primejduirea vieții, cu o râvnă adevărat apostolică, meritând în cea mai deplină măsură încrederea Sf. Scaun al Romei, care l-a promovat anul trecut arhiepiscop în scaunul istoric dela Armagh, iar acum i-a conferit pălăria cardinație.

6. *Card. Ioan Verdier*, succesorul Cardinalului Dubois în scaunul de arhiepiscop al Parisului, are acum 55 de ani. După terminarea studiilor sale teologice a intrat în societatea Saint Sulpice, care l-a trimis la Roma pentru a se perfecționa în științele sacre. Aici s'a și preoțit la 1887. Intors în patrie a fost profesor și mai apoi rector la Institutele teologice ale Congregației sale din Perigueux, Lyon și Paris. Dela 1912 a condus Seminarul universitar al „Institutului catolic". La 1926 a ajuns vicesuperior general al Congregației, iar după moartea superiorului Garriguet, a luat în acest an locul acestuia. Deosebit de apreciat din partea fostului arhiepiscop de Paris, a fost făcut din din partea acestuia vicar general, iar după moartea lui i-a ajuns succesor, pentruca acum să îmbrace purpura cardinalității.

Nou ciclu de conferențe ale păr. I. Agârbiceanu. In afară de conferențele săptămânale anunțate pentru toate zilele de Marți ale Postului Nașterii Domnului, păr. *Ion Agârbiceanu* a ținut și o a doua serie de conferențe, întrunind publicul în toate zilele ultimei săptămâni a acestui post. Lumea l-a ascultat cu toată pietatea și tinerimea universitară în deosebi s'a ales cu o bogată merinde sufletească pentru timpul vacanței de serbători.

Domnului (ce nici nu-i cerut cu toată insistența), și desiluzia încercată de toți câți, prea încântați de sine înșiși, trebuie să se trezească la realitatea prăpastiei dintre dorință și putință, visare și făptuire. Mai ales pe tărîmul celor spirituale, unde, în chip deosebit, e neapărat de lipsă întrevenirea Domnului, fără de care nu putem face nimica (Io. 15, 5). Rodurile apostolatului aparținând Proniei cerești, carea însă din motive tăinuite nouă muritorilor, câteodată binecuvântă sforțările ispravnicilor sfintelor taine peste orice închipuire, altădată le face parte de-o binecuvântare mai de rând, câteodată lăsându-le chiar să se sterilizeze, din greseli omenești. Exemple de atari *iregularități misterioase* sunt cu duiumul în istoria atâtor suflete, în istoria apostolilor și până și într'a Mântuitorului Isus [1])

Și apoi vine câte un nepriceput într'ale Duhului și se acrește: De cinci-zece-cinci-sprezece-douăzeci, și eventual chiar și mai mulți ani, păstoresc în satul cutare și ispravă ca'n palmă: Nu se prinde de partea mare a enoriașilor mei nimic, ca mazerea 'n părete. Păcat de-atâta sfărîmare nefolositoare!

Nebună vorbă și greșită, ce trage vălul de pe o stare de conștiință nu tocmai de laudă: tradează că mai va, până să se sălășluiască desăvârșirea în inima din care a ieșit. Pentruca, cu cât e cineva mai desăvârșit, cu atât e mai înțelegător față cu nedesăvârșirea, se obișnuiește mai ușor cu vecinătatea ei. Și asta fiindcă *numai imperfecțiunea se impacientează de ceeace-i imperfect*, vorba lui Fenelon [2]).

Păstorul sufletesc să-și facă conștiențios datorința: Să catehizeze, să predice, să fie milostiv, să aducă sf. jertfă deseori și înafară de Dumineci și sărbători, să se roage, să se nevoiască a se arăta lămurit înaintea lui Dumnezeu, urmând dreptatea, credința, dragostea, pătimind ca un bun ostaș al lui Hristos (2 Tim. 2, passim) și grija de rodurile strădaniilor sale pastorale s'o lase pe seama Celui de sus.

Sf. Francisc de Sales are aici o observație admirabilă: „Lucrătorul nu-i blamat pentrucă n'ar fi avut o recoltă îmbelșugată, ci pentrucă nu și-a cultivat bine țarina și n'a făcut toate lucrările de lipsă.

„Descurajarea prilejită de așa ceva e semnul unei mari iubiri de sine și a unui zel întovărășit de puțină pricepere. Lecția ce o dă Apostolul tuturora, în persoana lui Timoteiu, e foarte bună pentru păstorii sufletești: ‚Propovăduiește cuvântul; stai de el cu vreme și fără vreme, mustră, ceartă, îndeamnă, cu toată îndelungă răbdare și cu învățătura' (2 Tim. 4, 2), unde poată să vadă oricine, că cuvântul: răbdare, este cheia a tot secretul. Virtutea aceasta ne va reface pacea sufletească.

„Dela sf. Bernard ne-a rămas zicala cuprinzătoare: Onus animarum non validarum est, sed infirmarum, adecă: Greutate ne fac nu sufletele sdravene, ci cele slăbănoage. Ceeace se poate tâlcui prin două asămănări:

„Penele îngreunează într'adevăr paserile și totuși fără această povară nu s'ar putea ridica în slăvi. Povara sufletelor sfinte și virtuoase e un mănunchiu de scorțișoară, ce ușurează, cu suavitatea sa, pe purtător, aceste suflete ajutând păstorilor să sboare spre ceriu și să alerge pe calea poruncilor lui Dumnezeu.

„Altă asămănare: Priviți un cioban ce poartă grija alor o sută de oi. De se va întâmpla să-și rupă una un picior, el va încărca-o pe umerii săi, ca s'o ducă la stână și asta una îl va apăsa mai greu ca toate celelalte ce merg bine. Sufletele ce înaintează de sine pe calea binelui, dau puțină bătaie de cap păstorilor și nu-s prea avizate la supravegherea lor, cum e cazul cu cele nevoiașe". [1])

Cuvântul luminat al acestui mare păstor sufletesc merită a fi luat în seamă. Și ahtiarea după succese văzute, răsunătoare, încrestate de *toți* cei deaproape și de cei mai din departe: obștie credincioasă, frați în Domnul, „prieteni", „binevoitori", ahtiarea aceasta naivă și bolnăvicioasă trebuie stârpită din inimile pastorale. Mai de grabă s'ar cuveni să te pătrundă simțământul nevredniciei tale personale de-o treaptă, ca aceasta, la care chiemat ai fost de Domnul și ales anume (Io. 15, 16). Iar fărădelegile celor ticăloși și trândăvia spre mai

[1]) Cf. *A. Desurmont*: La charité sacerdotale. Paris. 1925, vol. II, pag. 422.

[2]) Cf. *P. de Lehen*: La voie de la paix intérieure. Paris. 1895, pag. 270.

[1]) Cf. *I. P. Camus*: Esprit de S. François de Sales. Paris-Lille. 1923, pag. 402—404.

Ştiri mărunte

Personale. P. Ven. Ordinariat a numit pe păr. *Nicolae Popp* director cu titlu provizor la şcoala normală de băieţi, iar pe dd. *Octavian Zăbavă* şi *Ioan Arieşan* i-a numit pedagogi ai Internatului acestei şcoli.

Jubileul papal. După o statistică sumară, pelerinii cari au vizitat Roma în cursul acestui an jubilar a trecut până la sfârşitul lui Octomvrie peste o sută de mii. Pentru acest timp sau înregistrat cu totul 439 pelerinage şi anume 295 italiene, 124 din restul ţărilor europene (în frunte cu Franţa, Belgia şi Germania), 1 din Asia, 4 din Africa, 11 din Statele unite şi 4 din America de Sud.

Populaţia pământului. Biroul permanent al Institutului statistic internaţional publică următoarele date cu privire la populaţia pământului: Dela 1600 milioane, în anul 1910, populaţia pământului a sporit la 2 miliarde, cari se repartizează astfel: Asia 990, Europa 500, America 353, Africa 150, Australia şi Oceania 7 milioane. *In Europa*: Rusia 115, Germania 62.5, Anglia 42.7, Italia 41, Franţa 39.5, Spania 21.3, Polonia 20, România 17, Cehoslovacia 13.6, Iugoslavia 13, Ungaria 8, Belgia 7.8, Olanda 7.6, Austria 6.5, Suedia 6, Grecia 6, Portugalia 5.4, Bulgaria 4.5, Statul liber irlandez 4.2, Estonia 4.1, Elveţia 3 9, Finlanda 3.5, Danemarca 3.4, Norvegia 2.7, Lituania 2.1, Letonia 2, Turcia europeană 2, Albania 0.8, Luxemburg 0.26 milioane.

Locale. Miercuri, la Anul nou, *va predica* n catedrală Mgr. *Dr Ioan Coltor*, iar Dumineca viitoare, cea înainte de Botez, păr. *Dr Victor Macaveiu*, canonici mitropolitani.

— Marţi seara, de Sân-Văsii, se va aranja şi anul acesta *obişnuitul revelion al Casinei române*, în sala de gimnastică a liceului de băieţi. Programul este şi de astădată la înălţime, având toate însuşirile cari pot asigura marelui public o seară plăcută, petrecută în intimitatea familiară serbărilor de acest fel. Inceputul la orele 20 seara. Intrarea liberă.

Noul regim al reducerilor la C. F. R. Cu începere dela 1 Ianuarie 1930 intră în vigoare un nou aranjament al reducerilor şi gratuităţilor pe C. F. R. In sensul acestui aranjament funcţionarii înscrişi în bugetele ministerelor (deci şi preoţii) vor continua să aibă reducere de 50%, dar numai pentru 12 călătorii pe an, iar soţiile şi copiii minori ai acestora câte 6 călătorii. Orfanii, văduvele, şi invalizii de răsboiu vor avea, tot numai pentru câte 6 călătorii, reducere de 75%. Reducerile de 50% pentru călătoriile de vacanţă ale elevilor şi studenţilor s'au menţinut. Veteranii răsboiului din 1877—8, invalizii de răsboiu orbi, funcţionarii ministerelor, călătorind în interes de serviciu, parlamentarii şi în număr de 400 de gazetari vor avea şi pe viitor gratuitate. Carnetele actuale sunt valabile până la 31 Martie 1930.

Un gest al primului ministru. Aducându-se la cunoştinţa dlui preşedinte de Consiliu, că Comisiunea interimară a oraşului Vaslui a dat unei străzi de acolo numirea «Bulevardul Iuliu Maniu», acesta a răspuns următoarele: «Mulţumesc din toată inima pentru distincţia ce mi s'ar face, pe care însă regret nu îmi este permisă să o accept. Sunt de părere, că institute, străzi şi diverse comune nu este bine să fie numite după persoane încă în viaţă şi mai ales nu, întrucât ele sunt active în viaţa politică». Gestul premierului grăieşte foarte mult dela sine.

Telefonul „Unirii"

AN NOU FERICIT urăm tuturor colaboratorilor, cititorilor şi prietinilor „Unirii", cărora le trimitem, odată cu acest număr, şi micul Calendar al „Unirii", obişnuitul nostru cadou de anul nou.

P. Cluj. Tendinţa, tot mai realistă, a literaturii moderne dela noi, este desigur o mare problemă şi aveţi toată dreptatea că răul ce-l produce asupra tinerimei nu poate fi contrabalansat decât prin literatură la aceeaş înălţime artistică, dar cu alte tendinţe. Mult mai însemnată socotim însă problema stărilor morale imposibile din oraşele noastre, cari stau la temelia acestei literaturi realiste şi cari îşi produc, independent de orice literatură, efectele lor păgubitoare de desagregare morală. Că »Balul mascat«, noul roman alui I. Teodoreanu, este cum este, nu poate face desigur nimănui o plăcere, dar mult mai trist este, că prof. Al. A. Philippide, tot dela Iaşi, poată să spună, că »societatea pe care o descrie d. T. — la Iaşi, ca şi aiurea oriunde, în România —, este *aşa* şi nu altfel, ridicolă şi desgustătoare«. Această societate trebuie deci îndreptată şi pentru asta nu ajunge numai literatura »cu alte tendinţe«. Pentru asta se cere mai mult: munca conştientă şi stăruitoare de fiecare zi a tuturor celor buni şi 'n special a bisericii, care ea însaşi trebuie să fie întâiu croită, de sus până jos, după modelul marelui Dascăl, a cărui naştere am comemorat-o zilele acestea. Până nu vom avea această biserică, nu mult vom putea ajunge cu oricât de bună literatură, îndreptată spre alte tărâmuri decât celea din »Balul mascat« al perversităţii ieşene.

P. Dej. Deşi am mai lămurit odată chestiunea, Vă comunicăm, că pentru catedrele noastre de religiune se va da examenul de capacitate, deosebit de examenele pentru alte materii şi anume în formă de »concurs«, pentru care se va numi la timp o comisiune aparte. In aceasta va intra şi un delegat al corului nostru episcopesc. Iar cât priveşte terminul, stim doar atât că are să fie în cursul acestui an şcolar, dar lucrul atârnă — cum am mai spus-o — şi de numărul candidaţilor. E bine — deci, ca ceice vreau să părticipe la concurs, să se anunţe la Minister pe calea Ordinaritului respectiv. — Suma trimisă am primit-o.

U. Bogata de sus. Vă mulţumim din inimă pentru urările ce ne faceţi şi Vă asigurăm că ne vom da toată silinţa să corespundem şi pe viitor tuturor aşteptărilor celorce ne urmăresc cu interes străduinţele — Suma trimisă am înscris-o pentru anul în curs.

D. Buciumşasa. Confirmăm primirea sumei de 200 Lei, care s'a contat în abonamentul anului viitor.

Parohia gr.-cat. Voşlăbeni. Confirmăm primirea sumei de 200 Lei, abonament pe 1930.

Oficiul parohial. Salva. Chităm primirea sumei de 200 Lei, abonament pe 1929.

B. Mintiu. Confirmăm primirea abonamentului pe anul curent.

M. Salsig. Am primit abonamentul. Adresa am corectat-o.

B. Nuşeni. Confirmăm primirea abonamentului pe 1929.

Dr. M. Beiuş. Am primit abonamentul pe 1929.

---

bine a celor bunişori din parohieni aprindă-ţi mai tare focul sacru al zelului apostolic, (după ce qui non ardet non incendit), sporindu-ţi încrederea în mila cerescului Părinte şi pogorându-te în acelaşi timp tot mai adânc pe scara smereniei. Să n'ai grijă: pe scara aceasta te vor îmbrânci, viribus unitis, şi fraţii mincinoşi (2 Cor. 11, 26), tipurile acelea lipsite de francheţă, trădătoare de secrete, şopotitoare, murmurătoare şi bârfitoare, totdeauna dându-ţi târcoale ca să observe, să noteze, să adune şi să colporteze tot ce poate fi subiect de plângere, nemulţumire sau supărare împotriva ta, până ce te trezeşti că-ţi arde casa 'n cap. [1])

Decât că nu de dragul ăstora, nici de dorul huzurelii netulburate în al său dolce far niente, ai urmat glasul ce te-a chiemat la Jertfeluicul Domnului Hristos. Vorba Mântuitorului: In lume scârbe veţi avea ne sună şi nouă, însă dimpreună cu îndemnul: Indrăzniţi! eu am învins lumea! (Io. 16, 33).

Inseamnă-ţi bine cele două cuvinte: *Indrăzniţi!* Şi celalalt: *Eu* am învins lumea! Eu Hristos, fiul Tatălui, lumina din lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat. Nu tu, nici voi toţi laolaltă, cei deacum şi cei ce o să vie.

Cu credinţa asta în suflet, trudeşte-te, cu vreme şi fără vreme, pentru isbânda evangheliei Domnului şi pentru mântuirea turmei credincioase. Destul îţi este ţie să ştii că lupta ta cu valurile vieţii e văzută şi încrestată de ochiul neadormit al Celui ce veghiază şi nevăzut de tine (Mc. 6, 48).

Şi atât îţi poate fi deajuns pentru a te încuraja la neîntreruptă, neprecupeţită osârdie apostolică-păstoricească.

[1]) Cf. *Card. Manning*: Le Sacerdoce éternel. Avignon. 1890. pag. 121.

A apărut:

STRASTNIC

Care cuprinde rânduiala sfintelor şi dumnezeeştilor slujbe din **Săptămâna Patimilor**, acum întâia oră tipărit cu litere străbune.

Preţul Lei 280+20 porto

Libraria Seminarului Blaj

INOVAŢIUNE SENZAŢIONALĂ IN TEHNICA INCĂLZIREI

ZEPHIR

Consumul de combustibil al acestei sobe este în

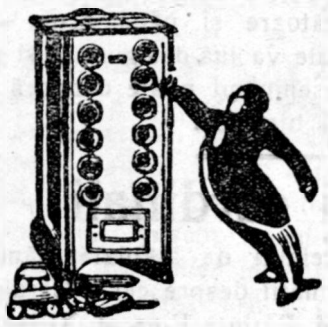

24 ore de numai **10** kgr. lemne

Randamentul sobei de 76%

adică valorifică mai mult de 3/4 din combustibilul ars

REPREZENTANTUL LOCAL

Irina Binder

BLAJ — Prăvălie de fierărie — BLAJ

Batoze Typul cel mai nou

Tractoare

Instalaţiuni de moară

S. A. Română pentru Comerciu de Maşini Agricole

Cluj, Str. Reg. Ferdinand Nr. 63

Reprezentanţa generală pentru România a fabricei

Elsö Magyar Gazdasági Gépgyár BUDAPESTA

(890) 2—?

Vasile Hoza

Magazin de ornate bisericeşti. Vesminte din cele mai bune ştofe.

Prapori de mătasă din Damasc. Candelabre din bronz auriu de 6 până la 24 lumini. Potire cădelniţe, picside, epitrafire.

Fabrica de clopote

Turnătorie de fontă şi metal. La comandă fabric clopote orice mărime din cel mai bun material, cu garanţie de 50 ani şi se află în depozit dela 10—500 kgr. Preţurile cele mai solide.

Vasile Hoza

Sibiiu, Piaţa Prinţul Carol Nr 6

Tipografia Seminarului Teologic greco-catolic — Blaj.

Biblioteca Universitară Ferdinand I din Cluj ROMÂNIA